

การวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โดย นางสาวมาลัย เตะจิตร

ครู โรงเรียนเกาะลิเฮอร์

สำนักงานการศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

รายละเอียดการนำเสนอผลงาน

๑. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร การอ่าน และการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ และการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ และคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามที่นายสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) เผยผลการตรวจกระดาษคำตอบในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (โอเน็ต) ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชาภาษาไทย ซึ่งสอบข้อเขียน หรืออัตนัยเป็นครั้งแรกว่านักเรียนเขียน และใช้คำ ผิดความหมายค่อนข้างมากทั้งการสะกดคำควบล้ำ การใช้การันต์ รวมถึงการใช้ศัพท์แสลง อาทิ ชิว ๆ แซ่เบอร์ เป็นต้น ในการตอบข้อสอบจำนวนมากนั้น การที่เด็กใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง จะโทษเด็กเพียงฝ่ายเดียวคงไม่ถูก เพราะสังคมปัจจุบันเน้นการสื่อสารผ่านสังคมโซเชียลเน็ตเวิร์ค ทำให้เด็กไม่รู้ว่าคำไหนใช้ถูก หรือใช้ผิด ขณะที่ครูและผู้ปกครองไม่ได้สอนการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง เน้นให้เด็กค้นหาข้อมูล และสื่อสารทางโซเชียลเน็ตเวิร์คเป็นหลัก ทั้งที่โดยหลักการแล้ว เราควรให้เด็กเริ่มเรียนรู้การใช้ภาษาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นพื้นฐานการใช้ชีวิตของเรา ก่อน จากนั้นค่อยไปสู่การเรียนรู้สังคมอื่น แต่ทุกวันนี้ไม่เป็นเช่นนั้น แม้แต่ข้อสอบที่ออกก็ไม่ได้ถามเนื้อหาที่เป็นความรู้ในวิชาภาษาไทย หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นไปได้ว่า ปัญหานี้เกิดจากคนไทยอ่านหนังสือน้อยลง ทางแก้ควรเริ่มต้นที่โรงเรียน ต้องบังคับให้เด็กอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ เล่ม แล้วนำเนื้อหามาพูดคุย เพื่อแลกเปลี่ยน คิดวิเคราะห์

เนื้อหาาร่วมกัน จะทำให้การอ่านหนังสือมีความสุข ไม่น่าเบื่อ โดยทางโรงเรียนและครู จะต้องคัดกรองหนังสือให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละช่วงวัย หากทำได้ตามนี้ เด็กไทยจะชอบอ่านหนังสือ เมื่ออ่านสะสมไปเรื่อยๆ ก็จะมีความรู้ที่หลากหลาย สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุ มีผลรวมถึงจะส่งผลให้เด็กซึมซับการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ส่งผลให้สามารถเขียนหนังสือ และใช้ภาษาไทยกลางได้ถูกต้องไปโดยอัตโนมัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาของการอ่าน หลักการ เหตุผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนา โดยการอ่านจับใจความ เป็นการต่อยอดไปสู่การฟัง การเขียนได้อีกด้วย

๒. จุดประสงค์หรือเป้าหมายในการดำเนินงาน

๒.๑ จุดประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๒.๑.๒ เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

๒.๑.๓ เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒ เป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ โรงเรียนเกาะสีเฮอร์

๓. กระบวนการผลิตงาน

ผู้สอนศึกษาแนวทางในการสร้างแบบฝึกการอ่าน จับใจความและการฝึกอ่านจับใจความข้างต้นแล้วนำมาสร้างเป็นแบบฝึกการอ่านจับใจความ จำนวน ๑ เรื่อง คือ การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว และพิสูจน์ประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยขอความร่วมมือจากครูที่สอนวิชาภาษาไทย ภายในโรงเรียน ให้ช่วยอ่านเนื้อหาและตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด ๓ R ๘ C ที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และเหมาะสมกับปัญหาของกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วผู้สอนนำความคิดเห็นมาปรับปรุงแบบฝึก

การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วย

๑. คำชี้แจง

๒. คำแนะนำในการใช้สำหรับครู

๓. คำแนะนำในการใช้สำหรับนักเรียน

๔. สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้

๕. แบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ

๖. ใบความรู้

๗. แบบฝึกหัด

๘. แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ

ผู้สอน ได้นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มาใช้สอนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ โดยสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจบทพากย์ ใช้เวลาสอน จำนวน ๕ ชั่วโมง

๔. ผลการดำเนินงาน

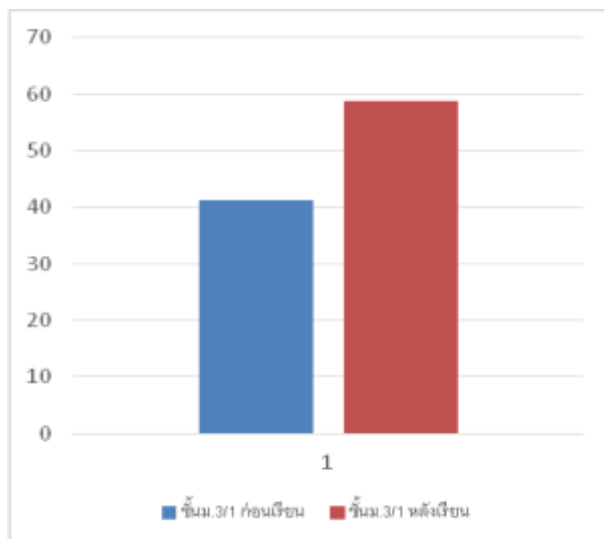
๔.๑ สรุปผลการดำเนินงาน

จากการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อ สรุปผลการใช้แบบฝึกได้ ดังนี้

๔.๑.๑ ประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย นักเรียน ชั้นม.๓/๑ ตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๔.๑.๒ ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย นักเรียนชั้น ม.๓/๑ ดังนี้

กราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน

ก่อนเรียนนักเรียนสอบได้คะแนนร้อยละ ๔๑.๑๘ และหลังเรียนสอบได้คะแนนร้อยละ ๕๘.๘๒

๔.๑.๓ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

๔.๒ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๒.๑ ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๔.๒.๒ ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทย

๔.๒.๓ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสูงขึ้น

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการทำกิจกรรมในครั้งนี้ เกิดจากสาเหตุ ๓ ประการ คือ

๕.๑ นักเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในแบบฝึกตามขั้นตอน แม้ว่าบางคนจะอ่านภาษาไทยไม่ค่อยได้ แต่ก็พยายามศึกษาจากเพื่อน ๆ จนสามารถผ่านไปได้ด้วยดี

๕.๒ ครูมีความพยายามที่จะนำแนวทางในการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความและการฝึกอ่านจับใจความนวัตกรรมที่มีหลักการในการสร้างมารองรับ มีการศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเรื่องแบบฝึกอย่างกว้างขวางและทันสมัยใช้ในการพัฒนางานและสร้างแบบฝึกที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้เรียน

๕.๓ เพื่อนร่วมงาน ที่ให้ความร่วมมือช่วยอ่านแบบฝึกและให้คำแนะนำที่ดี จึงทำให้แบบฝึกได้พัฒนาจนเหมาะสมกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและวัยของผู้เรียน

๖. บทเรียนที่ได้รับ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อ ทำให้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

จากผลการดำเนินงานพบว่า ขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนไป ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่เข้าใจ ระหว่างการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย จะต้องคอยชี้แนะ หรืออธิบายช่วยเหลือนักเรียนตลอด การเรียนการสอนอาจเกินเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องใช้เวลานำ อธิบาย หรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม

ครูอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม หรืออาจต้องใช้เวลานอกห้องเรียนในการแก้ปัญหาให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

๗. การเผยแพร่

ผู้สอนได้นำแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มาเผยแพร่ให้กับครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกอื่น ๆ หรือเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๖. **วิธีภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สกสค.

“โจ้แห่งย่านศ.ม.กรุงเทพต่ายสยอง เดินเจอริเก๋หน้า‘มินิมาร์ท’ชก-ถูกมีดสวน.” ๒๕๖๐, ๑๒ เมษายน. **ไทยรัฐ**. หน้า ๑, ๑๘.

ประเทือง คล้ายสุบรรณ. ๒๕๕๘. **เอกสารประกอบการเรียน วิชาภาษาไทย**.

พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช และคณะ. ๒๕๕๘. **หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

แววมยุรา เหมือนนิล. ๒๕๕๖. **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สิริรัตน์ อะโน. ๒๕๕๓. **การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ**

สำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขา

หลักสูตรและการสอน มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

“อุ้มฆ่าโจ้๑๗'ที่แท้ฝีมือพ่อแพนสาว แค้นหยาบบุกปล้ำลูก.” ๒๕๖๐, ๓ มีนาคม. **เดลินิวส์**.

หน้า ๑, ๑๔.